

Föreskrift 47/011/1999

YRKESEXAMEN
FÖR MASSÖR

GRUNDER FÖR
FRISTÅENDE EXAMEN

YRKESEXAMEN FÖR MASSÖR

EXAMENSGRUNDER

UTBILDNINGSTYRELSEN 2000

Pärm: Universitetstryckeriet
Innehåll: Oy Edita Ab
Helsingfors 2000

ISBN 952-13-0795-1

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

DNR 47/011/1999

FÖRESKRIFT **Iakttas som förpliktande**

DATUM **1.11.1999**

Giltighetstid
fr.o.m. 1.1.2000 tillsvidare

De stadganden på vilka befogenheten att
utfärda föreskriften bygger

L 631/1998 13 § 2 mom

F 812/1998 1 § 1 mom

Upphäver Föreskrift 43/011/95
Ändrar Föreskrift Nr

GRUNDERNA FÖR YRKESEXAMEN FÖR MASSÖR

Utbildningsstyrelsen har fastställt grunder för yrkesexamen för massör.
Examensgrunderna skall iakttas fr.o.m. 1.1.2000 tillsvidare.

Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för examen eller
för del därav skall göra upp och godkänna en läroplan för utbildningen med
beaktande av vad som bestämts i dessa grunder. Som en del av den förberedande
utbildningen skall ordnas prov som utvisar yrkesskickligheten.

Examenskommissionen, examensarrangören och utbildningsanordnaren kan inte
lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

Om de uppgifter som skall antecknas på betygen och om betygsmodellerna samt
om grunderna för uppgörandet av de personliga studieprogrammen bestäms
separat.

Generaldirektör

JUKKA SARJALA
Jukka Sarjala

Undervisningsråd

AINO RIKKINEN
Aino Rikkinen

INNEHÅLL

Kapitel 1

Syftet med fristående examina och målen för dem	.
1 § Fristående examina	7
2 § Förberedande utbildning för fristående examina	7
3 § De allmänna grunderna för sättet av påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna	8

Kapitel 2

Uppbyggnaden av yrkesexamen för massör	9
1 § Delarna i examen	9

Kapitel 3

Yrkesskicklighet som krävs i yrkesexamen för massör och grunderna för bedömningen.....	10
1 § Grunderna och metoderna i massage	11
2 § Massage som vårdprocess	14
3 § Självständig yrkesutövning	18

BILAGA

Beskrivning av massörens arbete

Kapitel 1

SYFTET MED FRISTÅENDE EXAMINA OCH MÅLEN FÖR DEM

1 § FRISTÅENDE EXAMINA

De fristående examina är inte beroende av det sätt på vilket man förvärvat sig sin yrkesskicklighet. Det kunnande som examinanderna har skaffat sig genom utbildning, i arbetslivet eller genom sina intressen behandlas som en helhet, så att detta kunnande kan användas när den erforderade yrkesskickligheten skall påvisas vid de fristående yrkesproven.

De fristående examina är modulära till sin struktur. De utgörs av uppgiftshelheter, som baseras på arbetslivet och dess utvecklingsbehov och som präglas av det som förenar verksamheten med den teoretiska grunden, av mångsidig yrkesskicklighet och av att arbetsprocessen integreras med resultaten av den. Varje del av en examen utgör ett delområde av yrkeskompetensen, som kan lyftas ut ur den naturliga arbetsprocessen och bilda en självständig helhet som kan bedömas. De fristående yrkesproven arrangeras och avläggs flexibelt för en examensdel i sänder. Examinandernas mål kan också vara att endast avlägga en eller flera delar av en examen, inte hela examen.

Grunden för beskrivningen av kraven på yrkesskicklighet är den kvalifikationsbestämning som anses vara lämpligast för yrkesområdet. Beskrivningen koncentreras på kraven för branschens centrala funktioner, behärskning av verksamhetsprocessen och omfattande yrkespraxis. I kraven ingår också de för arbetslivet nödvändiga språkkunskaperna och sociala färdigheterna.

Arbetslivet och näringslivet spelar en viktig roll vid planeringen och verkställandet av fristående examina. Examenskommissionerna, som består av sakkunniga personer från arbetslivet och undervisningssektorn, leder arrangemangen för examina och utfärdar examensbetygen. Sakkunniga representanter för arbetslivet deltar också i planeringen och bedömningen av de fristående yrkesproven.

2 § FÖRBEREDANDE UTBILDNING FÖR FRISTÅENDE EXAMINA

Systemet med fristående examina ställer inte examinanderna inför förhandsvillkor i fråga om utbildning. Emellertid avläggs dessa examina i allmänhet i samband med något slag av förberedande utbildning. Den som anordnar förberedande utbildning skall fastställa läroplanen för utbildningen enligt examensgrunderna. Utbildningen och de fristående yrkesprov som ingår i den skall läggas upp enligt examensdelarna. Det åligger utbildningsanordnaren att arrangera de fristående yrkesproven som en del av den förberedande utbildningen. Till de studerandes skyldigheter hör att delta i dessa prov i samband med studierna.

De gemensamma studier, som ingår i en grundexamen som avläggs som grundläggande yrkesutbildning, är inte obligatoriska i en utbildning som förbereder för en grundexamen som avläggs som en fristående examen. Målen för dessa studier beaktas dock i tillämpliga delar i läroplanen och i arrangemangen för undervisningen.

Bedömningen av de fristående yrkesproven baserar sig på metodisk insamling av material, beslutsfattande och dokumentering angående examinandernas färdigheter, som jämförs med de i examensgrunderna fastställda kraven på yrkesskicklighet och med bedömningskriterierna. Tyngdpunkten vid bedömningen ligger på det praktiska arbetet och arbetsmetoderna. Färdigheterna eller kunnandet bedöms i allmänhet direkt enligt motsvarande arbete.

Miljön för de fristående yrkesproven skall vara autentisk och så naturlig som möjligt. Vid bedömningen tillämpas mångsidigt olika kvalitativa bedömningsmetoder såsom iakttagelser, intervjuer, frågor och portföljer samt självbedömning och gruppbedömning. De fristående yrkesproven läggs upp enligt examensdelarna så att man vid proven kan bedöma om examinanden uppfyller de centrala kraven på behärskning av yrket.

Bedömningsobjekten anger de kompetensområden som ägnas speciell uppmärksamhet vid bedömningen. Objekten hänför sig till de centrala färdigheterna och till behärskning av den teori som ligger till grund för arbetet samt till behärskning av arbetsmetoder, arbetsutrustning, material och arbetsprocesser. Såväl objekten för bedömningen som bedömningskriterierna härleds ur kraven på yrkesskicklighet för motsvarande examensdel. Kriterierna för bedömningen baserar sig på bedömningsobjekten och de anger och preciserar prestationer på olika nivåer. Bedömningskriterierna utgör trösklar med vilkas hjälp det är möjligt att differentiera kompetensnivån.

3 § DE ALLMÄNNA GRUNDERNA FÖR SÄTTET AV PÅVISA YRKESSKICKLIGHET OCH FÖR BEDÖMNING AV EXAMENSPRESTATIONERNA

Bedömningen av de fristående yrkesproven förutsätter metodisk insamling av material, beslutsfattande och dokumentering angående examinandernas yrkesmässiga och arbetsrelaterade färdigheter, som jämförs med de i examensgrunderna fastställda kraven på yrkesskicklighet och med bedömningskriterierna. Tyngdpunkten vid bedömningen ligger på det praktiska arbetet och arbetsmetoderna. Färdigheterna eller kunnandet bedöms i allmänhet direkt enligt motsvarande arbete.

Miljön för de fristående yrkesproven skall vara så realistisk och naturlig som möjligt. Vid bedömningen tillämpas mångsidigt olika kvalitativa bedömningsmetoder såsom iakttagelser, intervjuer, frågor och portföljer samt självbedömning och gruppbedömning. De fristående yrkesproven läggs upp enligt examensdelarna så att man vid proven kan bedöma om examinanden uppfyller de centrala kraven på behärskning av yrket.

Bedömningsobjekten anger de kompetensområden som ägnas speciell uppmärksamhet vid bedömningen. Objekten hänför sig till de centrala färdigheterna och till

behärskning av den teori som ligger till grund för arbetet samt till behärskning av arbetsmetoder, arbetsutrustning, material och arbetsprocesser. Såväl objekten för bedömningen som bedömningskriterierna härleds ur kraven på yrkesskicklighet för motsvarande examensdel. Kriterierna för bedömningen baserar sig på bedömningsobjekten och de anger och preciserar prestationer på olika nivåer. Bedömningskriterierna utgör trösklar med vilkas hjälp det är möjligt att differentiera prestationer på olika nivå.

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV YRKESEXAMEN FÖR MASSÖR

1 § DELARNA I EXAMEN

Yrkesexamen för massör består av tre obligatoriska delar. Examen är avlagd då samtliga delexamina avlagts med godkänt betyg.

Yrkesexamen för massör består av följande delexamina:

Grunderna och metoderna i massage

Massage som vårdprocess

Självständig yrkesutövning

FIGUR 1. Delarna i yrkesexamen för massör

Den som avlagt yrkesexamen för massör har utbildad massörs behörighet. Den motsvarar den skyddade yrkesbeteckningen utbildad massör enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om yrkesutbildade personer inom hälsovården (559/94) och 1 § i den förordning (564/94) som kompletterar lagen.

Kapitel 3

YRKESKICKLIGHET SOM KRÄVS I YRKESEXAMEN FÖR MASSÖR OCH GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN

I yrkesexamen för massör bedöms en del av examen åt gången så att yrkesskickligheten hos examinanden jämförs med kraven på yrkesskicklighet i examensdelen. Den prestationsnivå som definieras i bedömningskriterierna godkänns.

De fristående yrkesproven bör omfatta alla de arrangemang som krävs för bedömning av yrkesskicklighet så att man kan konstatera om examinanden innehar den yrkesskicklighet som fordras för examen. Vid bedömningen av yrkesskickligheten skall man beakta omständigheter såsom olika redskap, apparater och lokaler som examinanden har till sitt förfogande samt hur autentisk situationen är. I naturlig miljö skall man beakta särskilt svåra eller lätta situationer som plötsligt kan uppstå.

Uppgifterna som härletts från examensfordringarna skall planeras så, att de är centrala med tanke på hur examinanden behärskar yrket och att de innehållsmässigt motiverar verksamheten. De skall visa examinandens förmåga att omsätta kunskap, färdighet och förmåga i korrekt utfört arbete i varierande situationer.

För att förenhetliga bedömningen ger examenskommissionen de slutliga normerna för bedömning av yrkesskickligheten. Den får dock inte ändra bedömningsgrunderna. I tolkningsfrågor avgör kommissionen bl.a. om utförda prov är tillräckliga och om kompensering behövs. Kommissionen presenterar flexibla lösningsmodeller angående justeringar för examensarrangören i överläggningar med denna.

Vid bedömningen av varje delexamen i yrkesexamen för massör skall man beakta följande aspekter:

- omsättning av teoretisk kunskap i korrekt utfört arbete under varierande förhållanden
- klientinriktad problemlösningsprocess
- systematik och användning av tillgänglig tid
- ansvarskänsla och självvärdering
- verksamhetens lönsamhet
- miljövard och hållbar utveckling
- helhetskontroll av situationerna

Avläggandet av examen avbryts om examinanden med sin verksamhet äventyrar klientens/patientens säkerhet eller om examinanden visar allvarlig försumlighet i fråga om sin egen eller arbetskollektivets säkerhet.

1 § GRUNDERNA OCH METODERNA I MASSAGE

Denna examensdel skall avläggas med godkänt betyg innan man kan delta i provet för delen Massage som vårdprocess. Med detta arrangemang strävar man främst till att garantera klienterna den säkerhet som krävs i vårdarbetet.

Kraven på yrkesskicklighet	Mål och kriterier för bedömningen
Massören kan både namnge och palpera skelettet och lederna och deras stödorgan samt musklerna och deras ursprung och fästen och kan beskriva deras funktion.	Att behärska anatomin hos stöd- och rörelseorganen: Att vid palpation av centrala muskler kunna namnge muskelns ursprung och fäste samt beskriva funktionen även med latinsk terminologi.
Massören gör upp en vårdplan som baserar sig på problemlösning. Massören behärskar intervjun, observationen och palpationens grunder utgående från den undersökning han/hon gjort och inser även deras betydelse som en del av undersökningen av klienten/patienten.	Förmågan att lösa problem: Att uppgöra en skriftlig vårdplan i en simulerad situation (anamnesen, utgångsläget, symptomatiska besvär, mål på basen av dem, val av behandlingsmetoder för att uppnå målen, förverkligad vård, bedömning av slutsituationen och plan för fortsatt behandling). Undersökningsmetoderna: Klientinriktad intervju, tillförlitlig observation (rörelser, hållning och rörelsebanor ungefärligt uppskattade, aktivitet) och palpation.
Massören behärskar grundgreppen i den klassiska massagen (strykning, friktion, knådning, klappning, vibration, skakning). Han/hon kan tillämpa dem på olika muskler och muskelgrupper. Han/hon kan reglera styrkan, rytmen och hastigheten i sina massagegrepp så, att de är effektiva och i huvudsak känns behagliga.	Att behärska massagegreppen: Utföra och tillämpa greppet tekniskt riktigt så att riktningen, styrkan, rytmen och hastigheten motsvarar målsättningen.
För att uppnå sina mål är massören kapabel att välja fysiologiskt ändamålsenliga grepp och ändamålsenlig teknik. Han/hon är medveten om massagens psykologiska, reflektoriska och sociala verkningar. Han/hon känner till de begränsningar människan har på grund av hälsotillståndet och kan på goda grunder redogöra för när man inte kan ge massage.	Fysiologiska verkningar: Motiverad redogörelse för hur de olika greppen och teknikerna för utförandet påverkar vävnaderna (reaktioner, förändringar). Kännedom om begränsningar på grund av människans hälsotillstånd: Motiverad redogörelse för faktorer som begränsar och förhindrar massage.

	Säkerhet: Kontroll av apparaterna före användning, följa säkerhetsföreskrifterna (bl.a. elsäkerhetsföreskrifterna).
Massören kan på ett säkert sätt ge ytvärme-, kyl- och vattenbehandling och kan på goda grunder redogöra för deras verkan och begränsningar vid tillämpning av dem.	Att behärska ytvärme-, kyl- och vattenbehandling: Att välja ändamålsenlig och fysiologiskt motiverad behandling samt att utföra den (värmeinpackningar, t.ex. paraffin-, paraffin och ler-, och ånginpackningar, samt värmelampa, kylinpackning, bad och manuell vattenmassage).
Massören kan i sin handledning och rådgivning utnyttja problemlösningens struktur och metoder. Massören har tillräckliga färdigheter i handledning och rådgivning och kan i sitt arbete utnyttja varierande växelverkan såsom verbal och manuell handledning samt åskådliggöra kroppsställningar och rörelser. Massören kan motivera sin handledning anatomiskt och fysiologiskt korrekt.	Handledning och rådgivning: Principen för klientinriktning och individualitet (t.ex. att beakta klientens känslor och förmåga till receptivitet, visa empati, ge klienten utrymme i en simulerad handledningssituation). Färdigheter i handledning: Kommunikation, motivering och åskådliggörande i en interaktionssituation. Metoder i handledning och rådgivning: Klar och begriplig muntlig och skriftlig framställning. Motivering av handledning: Anatomiskt och fysiologiskt korrekt manuell handledning vid behov som stöd för den verbala handledningen.
Massören kan motivera betydelsen av egenvård för att främja, upprätthålla och förbättra hälsotillståndet.	Att förstå betydelsen av egenvård: Betydelsen av människans egen aktivitet för hennes hälsa.
Massören kan individuellt och på ett säkert sätt ge handledning i övningar för att öka ämnesomsättningen och aktiviteten.	Träningsmoment för muskler: Aktiva muskeltöjningar, handledning i rörelser för att förbättra musklernas ämnesomsättning och öka muskelaktiviteten.
Massören kan motivera levnadsvanornas betydelse för hälsan.	Sunda levnadsvanor: Balans i vila, arbete och motion, mångsidig kost och betydelsen av fritidssysselsättning.
Massören kan motivera motionens betydelse för människans hälsa. Han/hon känner till egenskaperna hos de vanligaste motionsformerna som höjer allmäntillståndet.	Kännedom om motionsformernas egenskaper: Belastningskapaciteten hos olika kroppsdelar, nyttan, begränsningarna och möjligheterna till fritidsaktiviteter.
Massören kan motivera verkningarna	Kvaliteten i muskelarbetet:

av arbetsställning och felaktig muskelbelastning. Massören kan själv använda sin kropp och sina händer ergonomiskt då han/hon masserar.	Dynamisk/statisk; över-/underbelastning. Den egna arbetsergonomin: Att jämnt använda och stödja båda händerna och handdelarna, utnyttja kroppens tyngd och tyngdöverföring och en ändamålsenlig justering av höjden på behandlingsbordet.
Massören arbetar aseptiskt. Han/hon klär sig sakligt och är mån om sin personliga hygien. Massören tar också ansvar för renligheten och trivseln i sin arbetsmiljö.	Att iaktta aseptiken: Avlägsna smycken, tvätta händerna, nagelvård och aseptisk rengöring och aseptiskt skydd av behandlingsbordet. Personlig hygien: Renlighet och prydighet. Klädsel: Rena arbetskläder som tillåter tillräcklig rörlighet samt ändamålsenliga och snygga arbetsskor. Renlighet och trivsel i arbetsmiljön: Rengöra arbetsutrymmet samt ställa det i ordning för behandling.
Massören känner i huvudsak till innehållet i andra yrken inom social- och hälsovårdsbranschen, främst yrken inom rehabiliteringsbranschen. Han/hon känner till de författningar, anvisningar, bestämmelser och yrkesetiska regler som berör massörsarbetet. Massören identifierar sitt eget arbete som en del av rehabiliteringskedjan och rehabiliteringsteamet.	Yrken inom social- och hälsovårdsbranschen: Huvudsakliga arbetsområden, huvuddragen i arbetsuppgifterna i yrken inom rehabiliteringsbranschen (fysioterapeuter, konditionsskötare, fotterapeuter, ergoterapeuter, ortopedtekniker, utbildade kiropraktiker, naprapater och osteopater). Författningar som berör massörsarbetet: Lagen (559/94) och förordningen (564/94) om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, lagen (152/90) och förordningen (774/90) om privat hälso- och sjukvård, patientskadelagen (585/86), lagen om patientens ställning och rättigheter (785/92) och lagen (1074/92) och förordningen (1121/92) om rättskyddscentralen för hälsovården.

c) Sätten att påvisa yrkesskickligheten

Hur examinanden behärskar grunderna och metoderna i massage bedöms på basis av skriftliga alster, projektarbeten, simulering av vårdsituationen, d.v.s. imitation och muntliga motiveringar samt olika kombinationer av dessa. Hur examinanden behärskar massagegreppen och de fysikaliska behandlingsmetoderna bedöms dock alltid på basen av praktiska prestationer.

2 § MESSAGE SOM VÅRDPROCESS

Kraven på yrkesskicklighet	Mål och kriterier för bedömningen
Massören kan för sin klient/patient utarbeta och genomföra en individuell vårdplan som man gemensamt kommit överens om och som utgår från klientens/patientens behov och problem.	Att utarbeta och genomföra vårdplanen: En skriftlig vårdplan som baserar sig på problemlösning (undersökningen, problemen, målen man gemensamt kommit överens om, behandlingsmetoderna, genomförandet, bedömningen) och behandlingen i praktiken enligt planen.
Massören behärskar undersökningen som baserar sig på intervju, observation och palpation och som utgår från klientens/patientens egna erfarenheter av sitt besvär och sin smärta och/eller sina problem.	Intervju, observation och palpation: Bakgrundsuppgifter och anamnes, kroppsställning, muskeljämvikt, eventuella funktionella hinder och lokalisering av problemen.
Under behandlingen är massören kapabel att vid behov ändra den individuella vårdplanen.	Ändring av vårdplanen: Fortsatt uppföljning och bedömning av situationen, att vid behov ändra vårdplanen.
Massören behärskar den klassiska massagen för klienter/patienter i olika åldrar och kan tillämpa dem på olika muskler och muskelgrupper och på olika kroppsdelar så att massagen blir en smidig och ändamålsenlig vårdhelhet.	Att behärska den klassiska massagen: Att mångsidigt och ändamålsenligt välja och använda grepp, greppens riktning, styrka, rytm och smidigheten i massagen enligt målsättningen.
Massören är kapabel att analysera den massageteknik han/hon valt och att anatomiskt och fysiologiskt motivera den.	Motivering och analys av massagetekniken: Ändamålsenligheten i den teknik man använt i relation till uppställda mål, motivering för de grepp som använts/används samt för deras riktning, styrka och rytm.

Under behandlingen följer massören reaktionerna hos klienten/patienten och identifierar förändringar som sker i vävnaderna samt beaktar den respons som klienten/patienten ger. Vid behov ändrar massören sin verksamhet för att uppnå ett optimalt behandlingsresultat.	Att beakta klientens/patientens reaktioner och förändringarna i vävnaderna samt responsen från klienten/patienten: Att ändra massage- och/eller annan behandlingsteknik, att avbryta behandlingen, avbryta den planerade behandlingsserien, att avsluta, att fortsätta, be om konsultationshjälp eller hänvisa till läkares eller annan experts mottagning.
I massörens verksamhet bygger vårdrelationen mellan massören och klienten/patienten på de allmänna etiska principerna för social- och hälsovårdsbranschen och på personligt etiskt övervägande, jämbördig interaktion och ömsesidigt förtroende.	Etisk verksamhet: Att motivera etiska val och etisk verksamhet samt förmåga att diskutera de beslut man gjort utgående från olika etiska aspekter. Jämbördig, konfidentiell vårdrelation: Att lyssna på klienten/patienten och att ändamålsenligt beakta dennes önskemål då man planerar och utför behandlingen.
Tjänstvilligheten i massörsyrket uttrycks genom ett empatiskt och vänligt sätt, genom taktfullt beteende och respekt för klienten/patienten också i krävande situationer.	Tjänstvillighet: Empatiskt, vänligt, sakligt och respektfullt beteende gentemot klienten/patienten och att ge klienten utrymme för interaktion.
Utgående från klientens/patientens behov kan massören på goda grunder välja den lämpliga fysikaliska behandlingen (ytvärme-, kyl- eller vattenbehandling) samt att riktigt och på ett säkert sätt ge den. Han/hon sörjer för att apparaterna regelbundet underhålls och att de fyller säkerhetsföreskrifterna.	Fysikalisk behandling (ytvärme-, kyl- och vattenbehandling): Att motivera behandlingen och metodvalet, riktigt arrangemang och riktig dosering av behandlingen, beakta begränsningarna för behandlingen samt säkerhetsfaktorerna och att observera klienten/patienten under behandlingen. Underhåll av apparaterna: Iaktta att apparaterna tekniskt är i skick och att regelbundet underhålla och rengöra dem enligt föreskrifterna.
Massören sörjer för trivseln och renligheten i vårdmiljön. Under vården ansvarar han/hon för klientens/patientens integritetsskydd.	Vårdmiljön: Att städa behandlingsutrymmet före och efter behandlingen, se till att handdukarna, filtarna och lakanen som är till för klienterna/patienterna är rena, att på ändamålsenligt sätt skydda behandlingsbordet och att garantera klientens/ patientens integritetsskydd under behandlingen.

Massören är mån om sin egen hygien. Han/hon arbetar aseptiskt.	Den egna hygien: Att uppträda ren och prydlig. Aseptik: Att avlägsna smycken och tvätta händerna före och efter behandlingen, sörja för att behandlingsbordet och -redskapen är rena.
Massören behärskar ett ergonomiskt arbetssätt och iakttar det i sitt arbete.	Ergonomi: Att ergonomiskt använda händerna och kroppen och att ändamålsenligt använda behandlingsbordet.
Massören stöder och sporrar klienten/patienten att befrämja hälsan och den egna aktiviteten. I handlednings- och rådgivningsarbetet känner han/hon sin kunskapsbegränsning och konsulterar vid behov andra experter.	Att stödja och sporra klienten/patienten för att befrämja dennas hälsa och egen aktivitet: Väl grundade anvisningar och råd, samtal om uppnådda behandlingsresultat och att ge positiv respons samt att använda sig av kompletterande material. Självvärdering: Att känna till gränserna för sitt eget kunnande, möjligheterna att utveckla sin yrkesskicklighet. Att anlita expertis: Vid behov hänvisa till expert i branschen eller be om konsultationshjälp (t.ex. läkare, hälsovårdare, fysioterapeut, näringsterapeut, idrottsinstruktör eller ledare för träning i konditionssal).
Massören handleder och ger råd om muskelvård, motion och ergonomi enligt klientens/patientens vårdplan.	Handledning i muskelvård: Aktiva muskeltöjningar och aktivering (stärkning) av antagonister och/eller svaga muskler, vid behov passiva muskeltöjningar t.ex. som stöd för handledning i aktiva töjningar. Handledning och rådgivning om motion: Att stödja och sporra klienten/patienten i dennas motion, vid behov samtala om motionens betydelse för hälsan och motivera till motion, handleda för att välja rätt motionsform och informera om möjligheterna till fritidssysselsättningar. Handledning och rådgivning i ergonomi: Att samtala om arbetsställningar och arbetsförhållanden, att ge råd för att korrigera ergonomin, t.ex. muskelbelastning, lyfteknik och pauser i arbetet (mikropauser), vid behov hänvisa till exempelvis arbetshälsovården.

Massören kan handleda och ge råd i frågor angående näring och sunda levnadsvanor i enlighet med allmänt accepterade principer för att befrämja hälsan.	Handledning och rådgivning om näring och sunda levnadsvanor: Att sporra och stödja i strävan efter att ändra kost- och levnadsvanorna i en mera hälsosam riktning, vid behov samtala om hur vikten påverkar hälsan och om motionens betydelse vid viktproblem samt anvisningar och råd om sovställningar, avvägningen mellan arbete och vila och om avslappning.
Då massören verkar i ett arbetskollektiv följer han/hon de överenskommelser som man gemensamt gjort och accepterat. Då massören arbetar i ett vårdteam använder han/hon sig välmotiverat av sin sakkunskap inom massage och erbjuder sin kunskap för att uppnå målen för klientens/patientens helhetsvård.	Att följa överenskommelser man gjort inom arbetskollektivet: Överenskomna arbetstider, arbetsuppgifter och att förbinda sig till arbetsplatsens vårdideologi och kundservice. Att arbeta i vårdteamet: Att vara tillförlitlig som expert på massage, att inse betydelsen av och värdesätta det egna arbetet och det arbete som de andra i vårdteamet utför och att naturligt anpassa det egna arbetet till patientens helhetsvård.
Massören ser sitt arbete som en del av social- och hälsovårdsbranschen och verkar enligt principerna för denna. Massören följer de författningar och bestämmelser som berör hans/hennes arbete.	Att se det egna arbetet som en del av social- och hälsovårdsbranschen: Att i massörsarbetet beakta målsättningen för social- och hälsovården samt att följa de författningar och bestämmelser som styr massörsarbetet.
Massören kan inhämta och använda sig av kunskap för att utveckla sin egen yrkesskicklighet och sin bransch. Han/hon är kapabel att bedöma sitt eget arbete och kunnande.	Att utveckla yrkesskickligheten: Att kritiskt använda sig av kunskap, förmåga till självvärdering och förmåga att ta emot respons.
Massörens muntliga och skriftliga framställning är klar och begriplig.	Klar och begriplig framställning: Tillförlitliga och begripliga vårdplaner och skriftliga behandlingsanvisningar, samt klar muntlig kommunikation (så att även klienten/patienten förstår!).

c) Sätten att påvisa yrkesskickligheten

Det fristående yrkesprovet i den här delen av examen bedöms på basen av arbetsprestationer som utförs i möjligast autentiska arbetsmiljö och i autentiska vårdsituationer. Bedömningsmetoderna är uppföljning av effekten av de enskilda vårdsituationerna och behandlingen, bedömning av skriftliga vårdplaner och anvisningar, respons från klienterna/patienterna samt iakttagande av hur massören behärskar

arbetet som helhet. För att bedöma skickligheten i händerna ges prov på massage åt den som bedömer det fristående yrkesprovet. Samtliga bedömda prestationer registreras och examinanden får feedback på dem genast efter bedömningen.

3 § SJÄLVSTÄNDIG YRKESUTÖVNING

Kraven på yrkesskicklighet	Mål och kriterier för bedömningen.
Massören inser vad det innebär att vara yrkesutövare inom hälsovården.	Yrkesutövare inom hälsovården: Yrkesetiska skyldigheter, lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården 559/94 3 kap. § 15-21 samt ansvar för det egna arbetet och utvecklingen av det.
Massören känner till begreppet affärsidé och förstår betydelsen av att som självständig yrkesutövare utveckla affärsidén i sitt arbete.	Inga konflikter mellan affärsidén och verksamheten: Marknadsutredningar om den egna branschen och det egna verksamhetsområdet (kunderna, målgrupperna, produkterna och verksamheten).
Massören är så förtrogen med olika företagsformer att han/hon på goda grunder kan planera ett för sig själv lämpligt företag. Vid planeringen beaktar han/hon ansvarsfrågorna som berör de olika företagsformerna.	Kännedom om företagsformerna: Särdragen i företagsformerna (firma, öppet bolag, kommanditbolag och aktiebolag). Motiverat val av företagsform.
Massören förstår begreppet nätverks-ekonomi och kan som medlem i nätverket verka så att alla parter gagnas.	Att verka som medlem i nätverket: Att erbjuda tjänster till olika håll och samarbete med andra yrkesmän inom hälsovården.
Massörens kundservice skapar och stödjer varaktiga klientrelationer.	Att skapa och upprätthålla klientrelationer: Att avtala om tidsreservering och tidtabeller samt att informera om prissättning och annullering av reserverade tider för behandling.
Massören kan marknadsföra sitt företag för att göra det känt.	Åtgärder för marknadsföring: Målen för, metoderna och kontakterna i marknadsföringen (direkt postning, annonser i lokaltidningar m.m.) samt uppföljning.

Massören kan göra de anmälningar som krävs för att starta sitt företag.	Att inleda verksamheten: De lagstadgade anmälningarna för att inleda verksamheten (beskattningen, FÖP, Rättsskyddscentralen för hälsovården och handelsregistret).
Massören känner i huvudsak till arbetslöshets-, pensionsskydds- och patientförsäkringssystemet.	Arbetslöshets-, pensionsskydds- och patientförsäkring: Pensionsskyddets och patientförsäkringens lagstadganden och villkoren för att erhålla arbetslöshetsförsäkring.
Massören inser betydelsen av mervärdesskattesystemet i sitt arbete.	Mervärdesskatt: Skillnaden mellan arbete som är belagt med mervärdesskatt och arbete som är fritt från mervärdesskatt.
Massören kan göra en resultaträkning som motsvarar kraven för enskild yrkesutövare och förstår skillnaden mellan omsättning och beskattningsbar inkomst.	Resultaträkning: Sätta ett pris som motsvarar erforderlig vinstnivå (egen utkomst, semesterpremier, svinn t.ex. annullerade och oreserverade tider), fasta och rörliga kostnader, avskrivningar, lån och skatt.
Massören kan läsa ett företags bokslut och kan på basen av detta räkna ut de vanligaste nyckeltalen för lönsamhet och likviditet. Vid behov kan han/hon samarbeta med en bokföringsexpert.	Bokslutshandlingarna: Att sköta enkel bokföring och att förstå debet och kredit, betydelsen av verifikat (kontoutdrag och kassabokföring) och bokslutet som härleds ur bokföringen.
Massören kan göra skattedeklaration för enskild yrkesutövare och vid behov anlita expert.	Skattedeklaration: Att samla in de uppgifter som behövs för skattedeklarationen.
Vid behov finner massören uppgifter om finansieringsinstitut och företagarg-organisationer och om deras möjligheter till intressebevakning.	Intressebevakning: Som företagare själv främst ansvarig för sin yrkesutövning; möjligheterna att få stöd och råd från intressebevakningsorganisa- tionerna.

c) Sätten att påvisa yrkesskickligheten

I denna del av examen bedöms skriftliga alster, muntliga motiveringar, projekt- arbeten eller portoföljer eller olika kombinationer av dessa i vilka särdragen i mas- sörens arbete framkommer så tydligt som möjligt. Examensuppgifterna är härledda från examensfordringarna.

BESKRIVNING AV MASSÖRENS ARBETE.

Massören arbetar som självständig företagare eller i annans tjänst inom olika sammanlutningar inom social- och hälsovården eller motions- och fritidsorganisationer. Arbetet utförs i varierande arbetsmiljö, t.ex. i hälso- och vårdinrättningar, servicehus, badinrättningar, motionscentra, på klienternas arbetsplatser och i hemmen. Massören arbetar med såväl friska som sjuka, främst vuxna människor. Klienter som är barn eller ungdomar möter massören främst i träningsgrupper i vilka massörerna arbetar inom muskelterapi.

Det självständiga arbetet kräver att massören tillägnar sig en etiskt stark företagsamhet. I arbetet betonas ansvarsfull interaktion och att massören behärskar förmågan att kommunicera samt en attityd som är lämplig i ett serviceyrke. Massören är i omedelbar kontakt med klienten/patienten och verkar även som expert på sitt eget område i olika arbets- och servicegrupper inom den sociala sektorn och sektorerna för hälsa och motion.

Den klientinriktade servicen inom den sociala sektorn och inom sektorerna för hälsa och motion samt de ökande forskningsuppgifterna innebär möjligheter till utveckling av massagearbetet. I framtiden betonas olika manuella specialmetoder samt funktioner som berör klientens/patientens rehabilitering. Man är medveten om massagens ställning inom social- och hälsovården och dess ställning har stärkts.

Utbildningsstyrelsen har godkänt dessa examensgrunder med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

De fristående examina är examina som särskilt planerats och utvecklats för att avläggas av den vuxna befolkningen.

Planeringen och genomförandet av de fristående examina baserar sig på ett nära samarbete mellan sakkunniga inom undervisning och arbetsliv.

UTBILDNINGSSTYRELSEN
Utbildningsstyrelsen/försäljning
Hagnäsgatan 2
Pb 380
00531 Helsingfors

Tfn: försäljning (09) 774 774 50
växel (09) 774 774
fax (09) 774 774 75
E-mail: myynti@oph.fi
Internet: www.oph.fi